

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY**WYTYCZNE DO PRZYGOTOWANIA OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO NA STANOWISKACH PRACY****1 Zbieranie informacji potrzebnych do oceny ryzyka zawodowego**

Zbieranie informacji potrzebnych do oceny ryzyka zawodowego według punktu 7.2 normy PN-N-18002:2011 i sporządzenie opisu stanowisk prowadzi się opierając się na:

1. Polska Norma nr PN-Z-08052:1980 Ochrona pracy - Niebezpieczne i szkodliwe czynniki występujące w procesie pracy - Klasyfikacja;
2. Rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 roku, Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.: Dz. U. z 2011 roku, Nr 173, poz. 1034);
3. Rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach (Dz. U. z 2007 roku, Nr 128, poz. 897);
4. Rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2002 roku, Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.: Dz. U. z 2005 roku, Nr 217, poz. 1833; Dz. U. z 2007 roku, Nr 212, poz. 1769; Dz. U. z 2009 roku, Nr 161, poz. 1142; Dz. U. z 2010 roku, Nr 105, poz. 873; Dz. U. z 2011 roku, Nr 141, poz. 950);
5. Rozporządzenie w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2001 roku, Nr 33, poz. 166);
6. Rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005 roku, Nr 11, poz. 86);
7. Przepisy branżowe związane z charakterem stanowiska, np. stanowiska, na których występują:
 - promieniowanie jonizujące - ustawa Prawo atomowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 roku, poz. 264) i akty wykonawcze,
 - substancje chemiczne - ustawa o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2011 roku, Nr 63, poz. 322),
 - promieniowanie laserowe - PN-EN 60825-1:2010 Bezpieczeństwo urządzeń laserowych – Część 1: Klasyfikacja sprzętu i wymagania,
 - maszyny i urządzenia z napędem elektrycznym - przepisy bhp przy obsłudze tych urządzeń i Polskie Normy,
 - ręczne prace transportowe - rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych (Dz. U. z 2000 roku, Nr 26, poz. 313 z późn. zm.: Dz. U. z 2000 roku, Nr 82, poz. 930; Dz. U. z 2009 r. Nr 56, poz. 462),
 - czynniki biologiczne - rozporządzenie w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. z 2005 roku, Nr 81, poz. 716 z późn. zm.: Dz. U. z 2008 roku, Nr 48, poz. 288),
 - hałas - rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne (Dz. U. z 2005 roku, Nr 157, poz. 1318);
8. Analiza wypadków przy pracy na danym stanowisku;
9. Własne doświadczenia i opinie pracowników zatrudnionych na opisywanym stanowisku.

2 Definicje

1. RYZYKO ZAWODOWE – to prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodujących straty, w szczególności wystąpienie u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy.
2. RYZYKO – kombinacja częstości lub prawdopodobieństwa wystąpienia określonego zdarzenia wywołującego zagrożenie i konsekwencje związane z tym zdarzeniem.
3. OCENA RYZYKA – proces analizowania ryzyka i wyznaczania dopuszczalności ryzyka.
4. CZYNNIK SZKODLIWY- czynnik, którego oddziaływanie na pracującego prowadzi lub może prowadzić do schorzenia.
5. CZYNNIK NIEBEZPIECZNY - czynnik, którego oddziaływanie na pracującego prowadzi lub może prowadzić do urazu.
6. CZYNNIK UCIAŹLIWY - czynnik, którego oddziaływanie na pracującego może spowodować złe samopoczucie lub nadmierne zmęczenie nie powodując jednak trwałego pogorszenia stanu zdrowia.
7. IDENTYFIKACJA ZAGROŻENIA – proces rozpoznawania tego, czy zagrożenie istnieje oraz definiowania jego charakterystyk.

8. **NARAŻENIE** (ekspozycja) - podleganie oddziaływaniu czynników niebezpiecznych, szkodliwych lub uciążliwych związanych z wykonywaniem pracy.
9. **STANOWISKO PRACY** – przestrzeń pracy, wraz z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w której pracownik lub zespół pracowników wykonuje prace.
10. **ŚRODOWISKO PRACY**- warunki środowiska materialnego (określonego czynnikami fizycznymi, chemicznymi i biologicznymi), w którym odbywa się proces pracy.
11. **ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ** – środki przeznaczone do ochrony człowieka przed niebezpiecznymi i szkodliwymi czynnikami występującymi pojedynczo lub łącznie w środowisku pracy. Do środków ochrony indywidualnej zalicza się odzież ochronną oraz środki ochrony: kończyn dolnych i górnych, głowy, twarzy i oczu, układu oddechowego, słuchu, sprzęt chroniący przed upadkiem pracownika z wysokości oraz środki izolujące cały organizm.
12. **ŚRODKI OCHRONY ZBIOROWEJ** - środki przeznaczone do ochrony grupy ludzi, w tym także pojedynczych osób, przed niebezpiecznymi i szkodliwymi czynnikami występującymi pojedynczo lub łącznie w środowisku pracy, będące rozwiązaniami technicznymi stosowanymi w pomieszczeniach pracy, maszynach i innych urządzeniach.

3 Przebieg oceny ryzyka zawodowego – tryb postępowania

Ocena ryzyka zawodowego jest procesem wieloetapowym. Proces przeprowadzenia tej oceny oraz wynikające z niego działania przedstawiają się następująco:

1. Powołanie zespołu przeprowadzającego ocenę ryzyka zawodowego. Ocenę ryzyka zawodowego wykonuje zespół, powołany przez zarządzającego budynkiem w skład, którego wchodzi:
 - a. Przewodniczący zespołu.
 - b. Inspektor BHP.
2. W zależności od potrzeb przewodniczący zespołu może włączyć do prac zespołu oceniającego specjalistę ds. oceny ryzyka zawodowego spoza zakładu.
3. Oszacowanie ryzyka zawodowego.
4. Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska pracy.
5. Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadza zespół w składzie jak w punkcie 2.2 niniejszej „Instrukcji”. Do głównych zadań zespołu należy ocena ryzyka zawodowego dla poszczególnych stanowisk pracy, na których występują ewentualne zagrożenia, a także ustalenie oceny ogólnej dla stanowiska.

4 Gromadzenie niezbędnych informacji

Ocena ryzyka zawodowego obejmuje wszystkie stanowiska pracy. W celu usprawnienia przebiegu oceny i skrócenia czasu jej przeprowadzania można, jeśli jest to możliwe, wyróżnić grupy stanowisk, na których wykonywane są w tych samych warunkach te same zadania i na których występują te same zagrożenia. Ocena nie musi być wówczas przeprowadzona dla każdego z tych stanowisk z osobna. Na ogół wystarczą identyfikacje zagrożeń i ocena ryzyka przeprowadzona dla jednego stanowiska z tej grupy.

Przewodniczący zespołu i jego członkowie mają prawo zwrócić się do wszystkich w celu uzyskania informacji związanych z oceną ryzyka zawodowego.

Są to w szczególności informacje dotyczące:

- lokalizacji stanowiska pracy i realizowanych na nim zadań,
- osób pracujących na stanowisku oraz wymaganych kwalifikacji w wykonywanej pracy,
- wykonywanych czynności oraz czasu i sposobu ich wykonywania przez osoby pracujące na danym stanowisku pracy,
- stosowanych narzędzi, materiałów,
- zidentyfikowanych zagrożeń i źródła ich powstawania,
- możliwych skutków występujących zagrożeń,
- stosowanych środków ochrony indywidualnej i zbiorowej,
- wyników pomiarów czynników szkodliwych,
- wypadków i chorób zawodowych i innych, występujących na ocenianym stanowisku,
- wymagań przepisów prawnych i norm, odnoszących się do ocenianego stanowiska pracy.

W celu zgromadzenia tych informacji zespół oceniający dokonuje przeglądu odpowiednich dokumentów a w szczególności instrukcji technologicznych, stanowiskowych, bhp i p.poż., a także dokonuje przeglądu ocenianych stanowisk pracy.

5 Identyfikacja zagrożeń

Zespół ds. oceny ryzyka zawodowego we współpracy z pracownikami pracującymi na ocenianych stanowiskach i na podstawie zebranych informacji dokonuje identyfikacji zagrożeń, ustala możliwe skutki wypadku lub możliwą utratę zdrowia pracownika z tytułu wykonywanej pracy.

6 Wykaz zagrożeń dla zdrowia i życia

Na podstawie identyfikacji zagrożeń Zespół opracowuje wykaz zagrożeń dla zdrowia i życia na terenie danej jednostki organizacyjnej.

7 Oszacowanie i wyznaczenie dopuszczalności ryzyka zawodowego

Zespół na podstawie identyfikacji zagrożeń i tablicy 1 i 3 normy PN-N-18002, oszacowuje ryzyko zawodowe w skali trójstopniowej (duże, średnie i małe) na danym stanowisku biorąc pod uwagę: a) ciężkość następstw, b) prawdopodobieństwo wystąpienia.

Zespół po oszacowaniu ryzyka na podstawie tablicy nr 4 zawartej w Polskiej Normie PN-N-18002, podejmuje decyzję o dopuszczalności ryzyka. Ryzyko może być:

- dopuszczalne,
- niedopuszczalne.

Podstawowym kryterium dopuszczalności ryzyka zawodowego są wymagania obowiązujących przepisów prawnych i innych dokumentów normatywnych.

Wyniki identyfikacji i oceny ryzyka zawodowego są umieszczone w Karcie oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy.

prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń wg kryterium:

< **Małe (M)** gdy następstwa zagrożeń nie powinny wystąpić podczas całego okresu aktywności zawodowej pracownika (skutki są prawie niemożliwe),

< **Średnie (Ś)** gdy następstwa zagrożeń mogą wystąpić nie więcej niż kilkakrotnie podczas okresu aktywności zawodowej pracownika (zdarzają się dość często np. 1 raz na 1000 czynności),

< **Duże (D)** gdy następstwa zagrożeń mogą wystąpić wielokrotnie podczas okresu aktywności zawodowej pracownika,

ciężkości następstw tych zagrożeń wg kryterium:

< **Mała (M)** gdy doznane obrażenia nie powodują długotrwałych dolegliwości i absencji w pracy; są to czasowe pogorszenia stanu zdrowia, gdy leczenie nie przekracza trzech dni,

< **Średnia (S)** gdy doznane obrażenie spowoduje niewielkie, ale długotrwałe lub nawracające okresowo dolegliwości i są związane z okresami absencji, których leczenie może trwać od 4 dni do miesiąca z szansą całkowitego wyleczenia,

< **Duża (D)** gdy doznane obrażenie spowoduje śmierć, kalectwo lub długotrwałą chorobę gdy leczenie nie przekroczy 90 dni.

Szacowanie ryzyka zawodowego odbywa się wg skali trójstopniowej, której zasady przedstawiono w tabelach nr 1 i nr 2.

Tabela nr 1 – Oszacowanie ryzyka zawodowego

prawdopodobieństwo	Ciężkość następstw		
	Mała	Średnia	Duża
Małe	Małe	małe	średnie
Średnie	Małe	średnie	duże
Duże	Średnie	duże	duże

Tabela nr 2 – Oszacowanie ryzyka zawodowego na podstawie wartości wielkości czynnika szkodliwego występujące w powietrzu na stanowisku pracy

Wartość wielkości czynnika szkodliwego (P)	Oszacowanie Ryzyka
$P > P_{\max}$	duże
$P_{\max} > P > 0,5 P_{\max}$	średnie
$P < 0,5 P_{\max}$	Małe

Gdzie $P_{\max}$ – wartość dopuszczalna na podstawie odpowiednich przepisów (NDS – najwyższego dopuszczalnego stężenia lub NDN – najwyższego dopuszczalnego natężenia)

Określenie dopuszczalności ryzyka zawodowego,

Dopuszczalność ryzyka zawodowego określa się bezpośrednio na podstawie jego oszacowania wg zasady:

Oszacowanie ryzyka zawodowego	Dopuszczalność ryzyka zawodowego	Niezbędne działania
Duże	Nie akceptowalne (n A)	Jeżeli ryzyko zawodowe jest związane z pracą już wykonywaną, podjąć natychmiast działania w celu jego zmniejszenia (np. przez zastosowanie środków ochronnych). Planowana praca nie może być rozpoczęta do czasu zmniejszenia ryzyka zawodowego do poziomu akceptowalnego.
Średnie	Akceptowalne (A)	Zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszanie ryzyka zawodowego
Małe		Zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje na tym samym poziomie

Wyniki oceny ryzyka zawodowego stanowią podstawę do opracowania działań profilaktycznych na stanowiskach pracy. Przy podejmowaniu działań w celu eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i związanego z nimi ryzyka zawodowego, przyjmuje się w następującej kolejności stosowanie środków ochronnych:

- środki techniczne eliminujące lub ograniczające zagrożenia u źródła,
- środki ochrony zbiorowej,
- środki organizacyjne i proceduralne (procedury lub instrukcje bezpiecznej pracy),
- środki ochrony indywidualnej.

8 Oszacowanie ryzyka zawodowego

Ryzyko związane z występowaniem zagrożenia można oszacować na podstawie dwóch elementów: prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub utraty zdrowia oraz ciężkości możliwego urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia.

Na prawdopodobieństwo wystąpienia urazu ciała lub utraty zdrowia mają wpływ przede wszystkim:

- czas, przez jaki człowiek jest narażony na działanie czynnika szkodliwego lub niebezpiecznego (czas ekspozycji),
- ludzkie możliwości uniknięcia lub ograniczenia skutków zagrożeń.

Do **mało prawdopodobnych** zalicza się te następstwa zagrożeń, które nie powinny wystąpić podczas całego okresu aktywności zawodowej.

Do **prawdopodobnych** zalicza się te następstwa zagrożeń, które mogą wystąpić podczas całego okresu aktywności zawodowej.

Do **wysoce prawdopodobnych** zalicza się te następstwa zagrożeń, które cechuje powtarzalność podczas okresu aktywności zawodowej.

Do **następstw o małym stopniu szkodliwości** zalicza się zaburzenia stanu zdrowia prowadzące do chwilowego złego stanu samopoczucia nie powodujące absencji w pracy: stłuczenia, podrażnienia oczu, bóle głowy,

Do **następstw o średnim stopniu szkodliwości** zalicza się urazy i choroby, które powodują absencję w pracy, a nie są związane z dużym stopniem szkodliwości np. zranienia, alergie skórne.

Do **następstw o dużym stopniu szkodliwości** zalicza się ciężkie uszkodzenie ciała a mianowicie: utratę wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała, albo rozstrój zdrowia, naruszający podstawowe funkcje organizmu, a także chorobę nieuleczalną lub zagrażającą zdrowiu, trwałą chorobę psychiczną, całkowitą lub znaczną niezdolność do pracy w zawodzie, poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała, śmierć.

9 Do oceny ryzyka zawodowego przyjęto metodę CHL opartą na zbiorze list kontrolnych umożliwiających identyfikację i ocenę zagrożeń występujących na stanowisku

Metoda składa się z trzech zasadniczych części:

- kontrola i rejestracja stanu faktycznego,
- określenie poziomu ryzyka zawodowego,
- opracowanie planów poprawy warunków pracy.

Tabele zawarte w metodzie pozwalają na bieżącą rejestrację poziomu ryzyka oraz sporządzenie końcowego raportu oceny ryzyka.

Część pierwsza składa się z:

- rejestru pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowisku,
- kart pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowisku,
- rejestru wypadków przy pracy, jakie miały miejsce na danym stanowisku,
- rejestru chorób zawodowych wywołanych pracą na danym stanowisku,
- tabeli norm przydziału odzieży i obuwia oraz środków ochrony indywidualnej używanych na danym stanowisku,
- wykazu środków ochrony zbiorowej stosowanych na danym stanowisku,
- oceny bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku pracy.

Część druga pozwala ustalić:

- kryteria oceny ryzyka zawodowego,
- poziom ryzyka zawodowego.

Część trzecia ma za zadanie ustalenie programów naprawczych oraz osób odpowiedzialnych za ich realizację. Część ta ma charakter opisowy.

10 Ocena ryzyka dla stanowiska pracy

Ocena ryzyka zawodowego dla stanowiska jest średnią wszystkich ocen zagrożeń występujących na stanowisku. Ocenę ogólną dla stanowiska pracy ustala zespół oceniający ryzyko zawodowe.

11 Działania wynikające z oceny ryzyka zawodowego

Wyniki oceny ryzyka zawodowego stanowią podstawę planowania działań zapobiegawczych i korygujących, które zespół oceniający ryzyko zawodowe powinien zaproponować celem redukcji ryzyka. Przy planowaniu działań korygujących i zapobiegawczych zaleca się rozważenie możliwości wyeliminowania ryzyka, a jeżeli okaże się niemożliwe jego ograniczenie, należy zastosować odpowiednie rozwiązania organizacyjne przy zastosowaniu odpowiednich środków ochrony indywidualnej lub zbiorowej.

Przed realizacją wynikającego z oceny ryzyka planu działań korygujących i/lub zapobiegawczych zaleca się dokonać jego przeglądu w celu stwierdzenia:

- czy proponowane działania doprowadzą do oczekiwanego obniżenia poziomu ryzyka?
- czy w wyniku realizacji planu nie powstaną nowe zagrożenia?
- czy można wybrać inne, bardziej opłacalne działania?

Tam gdzie przepisy lub normy nie ustalają takich kryteriów, kierować się należy przyjętymi ogólnie zasadami i uwzględniać opinię zainteresowanych. Na ogół stosuje się zasadę, że ryzyko należy obniżyć do najniższego, uzasadnionego z punktu widzenia ekonomicznego poziomu (analiza ekonomiczna koszt-korzyść). Jeżeli przewidywane nakłady na obniżenie poziomu ryzyka są wyższe od spodziewanych korzyści, ryzyko należy przyjąć.

12 Powiadomienie pracowników o wynikach oceny ryzyka zawodowego

O wyniku oceny ryzyka zawodowego i planowanych działaniach zapobiegawczych - korygujących, pracowników należy poinformować. Informacje te przekazywane są podczas szkoleń okresowych i instruktażowych, według programów uwzględniających w/ w tematykę, prowadzonych przez pracowników służby bhp lub jednostki organizacyjne spoza zakładu pracy. Pracownicy własnoręcznym podpisem potwierdzają udział w szkoleniu lub w seminarium oraz przyjęcie do wiadomości i stosowanie omawianych zagadnień, w tym zapoznanie się z oceną ryzyka zawodowego.

13 Dokumentowanie i archiwizacja oceny ryzyka zawodowego

Wszystkie działania w obszarze oceny ryzyka zawodowego, jego wyniki, jak również wynikające z nich działania profilaktyczne należy odpowiednio udokumentować. Za dokumentowanie pomiarów czynników fizycznych koniecznych do oceny ryzyka zawodowego odpowiada pracownik służby BHP. Za dokumentowanie działań w obszarze oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy odpowiada również pracownik służby BHP. Cała dokumentacja dotycząca oceny ryzyka zawodowego wraz z załącznikami pozostaje w jednostce oceniającej ryzyko z obowiązkiem archiwizacji przez okres 40 lat. Kopie należy przechowywać w wydziale, w którym zatrudniony jest pracownik służby BHP.

14 Zatwierdzenie oceny ryzyka zawodowego

Zatwierdzenia oceny ryzyka zawodowego dla poszczególnych stanowisk pracy dokonuje pracodawca podczas spotkania podsumowującego działania zespołu. Przewodniczący zespołu oceniającego ryzyko zawodowe w formie pisemnego raportu przekazuje pracodawcy podstawowe informacje o ocenie ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, proponowanych działaniach korygujących i zapobiegawczych oraz terminie następnej oceny.

15 Ponowna ocena ryzyka zawodowego

Ponowna ocena ryzyka zawodowego na stanowisku pracy dokonywana jest w przypadku:

- zmiany technologii na stanowisku pracy,
- zmiany organizacji na stanowisku pracy,
- jeżeli zastosowane środki zapobiegawcze i ochronne są niewystarczające lub nieodpowiednie,
- pogarszających się wyników badań pomiarów i szkodliwości materialnych środowiska pracy,
- awarii, wybuchu i innych nieprzewidzianych zdarzeń mających znaczny wpływ na bezpieczeństwo techniczne instalacji i bezpieczeństwo pracy wszystkich pracowników.

16 Decyzja o potrzebie działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących

1. Wyniki oceny ryzyka zawodowego stanowią podstawę planowania działań na stanowisku pracy.
2. Jeśli ocena ryzyka nie wymaga działań korygujących konieczny jest stały monitoring. Okresowo należy przeprowadzić ocenę ryzyka zawodowego na danym stanowisku.

17 Zaplanowanie działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących

W przypadku, gdy są potrzebne działania, kierownicy jednostek organizacyjnych przy współudziale pełnomocnika kierownika jednostki organizacyjnej ds. BHP opracowują plan działań.

W przypadkach problemowych powoływani są opiniodawcy np.:

- Specjaliści z danego obszaru,
- Sanepid,
- Laboratoria Badań Środowiskowych.

Plan działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących zatwierdza kierownik jednostki organizacyjnej.

18 Realizacja działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących

Kierownicy jednostek organizacyjnych są odpowiedzialni za:

- realizację planu działań;
- sprawowanie bieżącej kontroli nad wprowadzonymi działaniami;
- inicjowanie ponownej oceny ryzyka na stanowiskach, na których miało być ono ograniczone.

19 Zapoznanie pracowników i/lub osoby współpracujące z kartą oceny ryzyka zawodowego, zapoznanie podwykonawców i dostawców z zagrożeniami na terenie jednostki organizacyjnej

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych lub osoby przez nich wyznaczone zapoznają pracowników i osoby współpracujące (niezależnie od formy zatrudnienia) z kartą oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy odnotowując ten fakt na formularzu.
2. W przypadku zlecenia przez kierownika jednostki organizacyjnej pracownikowi prac niezwiązanych bezpośrednio z wykonywaną pracą na danym stanowisku, kierownik jednostki organizacyjnej informuje pracownika o ryzyku zawodowym przed wykonywaniem tych prac.
3. Dostawcy i podwykonawcy potwierdzają fakt zapoznania się z zagrożeniami na formularzu, który jest przechowywany w jednostce organizacyjnej.
4. W przypadku podjęcia współpracy z nowym podwykonawcą, który będzie realizował zadania na terenie danej jednostki organizacyjnej, osoba uprawniona do zawierania umów zobowiązuje dostawcę do zapoznania się i poświadczenia podpisem oświadczenia, które należy traktować jako integralną część umowy.

20 Okresowe przeprowadzanie oceny ryzyka zawodowego

Ocena ryzyka zawodowego powinna być dokonana raz na dwa lata lub w przypadkach tworzenia nowych stanowisk pracy oraz:

- przy wprowadzaniu zmian organizacyjnych lub technologicznych na stanowiskach pracy;
- przy wprowadzaniu zmian przepisów z zakresu bhp, odnoszących się do ocenianych stanowisk;
- niezwłocznie po wykonaniu pomiarów czynników środowiska pracy, które wykazały pogorszenie lub poprawę warunków pracy na ocenianych stanowiskach;
- niezwłocznie po wprowadzeniu zmian w stosowanych środkach ochronnych;
- niezwłocznie po zrealizowaniu planu poprawy warunków pracy;
- niezwłocznie po zaistniałym zdarzeniu wypadkowym; 7) okresowo, co najmniej raz na pięć lat.

KIEROWNIK

--

--

CHARAKTERYSTYKA STANOWISKA PRACY
/ w aspekcie analizy i oceny ryzyka zawodowego /

Nazwa komórki organizacyjnej _____

Nazwa stanowiska _____

Lokalizacja stanowiska _____

/ jeżeli stanowisko niestacjonarne określić miejsce /

liczba osób zatrudnionych na stanowisku _____ w tym kobiet _____

I. Opis szczegółowych czynności wykonywanych na stanowisku pracy:

Używane maszyny i narzędzia: _____

II. Warunki środowiskowe:

1. czynniki fizyczne: _____

/ hałas, wibracja, promieniowanie optyczne, jonizujące, laserowe, pole elektromagnetyczne, pyły przemysłowe /

2. czynniki chemiczne: _____

_____ / substancje toksyczne, drażniące, uczulające, rakotwórcze /

3. czynniki biologiczne: _____

_____ / mikroorganizmy roślinne i zwierzęce, wirusy, grzyby, pierwotniaki /

III. Pomieszczenie pracy:

1. Praca wykonywana w pomieszczeniu: _____
/ zamkniętym, na wolnym powietrzu, częściowo w pomieszczeniu i na powietrzu /

2. Wysokość pomieszczenia: _____

3. Podłoga: _____
/ określić jej stan techniczny, równa, śliska, nieśliska uszkodzona, nieuszkodzona /

4. Oświetlenie: _____
/ naturalne, sztuczne, wystarczające lub niewystarczające /

Wentylacja: _____
/ naturalna (gwarancja), mechaniczna, wyciągi miejscowe/

IV. Dane charakteryzujące pracę na stanowisku pracy:

1. Praca _____
/ dzienna, nocna, zmianowa /

2. Czas pracy na stanowisku: _____

3. Przerwy w pracy _____
/ regulaminowe /

4. Pozycja przy pracy: _____
/ chodząca, stojąca, siedząca, z możliwością na stojąco, na wysokości /

5. Praca wymagająca wysiłku fizycznego: _____
/ małego, umiarkowanego, dużego, bardzo dużego /

6. Praca w zakresie odpowiedzialności: _____
/ bardzo dużym, dużym, średnim, małym /

V. Pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia:

1. Data pomiaru: _____
/ podać datę lub zapis np. „nie przeprowadzono” /

2. Nazwa czynników szkodliwych _____

/ wymienionych w sprawozdaniu SANEPIDU /

Interpretacja wyników: _____

/ zgodnie z w. wym. sprawozdaniem np. stężenie substancji chemicznej nie przekracza wartości dopuszczalnych /

(miejscowość i data)

/ imię i nazwisko osoby sporządzającej charakterystykę /

KARTA IDENTYFIKACJI ZAGROŻEŃ

Nazwa komórki organizacyjnej _____

Nazwa stanowiska _____

Lokalizacja stanowiska _____
/ jeżeli stanowisko niestacjonarne określić miejsce /

liczba osób zatrudnionych na stanowisku _____ w tym kobiet _____

Lp.	CZY PRACOWNIK NA STANOWISKU PRACY MOŻE:	TAK	NIE
1.	Potknąć się, poślizgnąć, lub upaść na tym samym poziomie ?		
2.	praca na wysokości -podczas wykonywania czynności na dachach budynków – możliwość urazów na skutek upadków		
3.	Wpaść do zagłębień ?		
4	Mieć kontakt z bronią palną, kije baseballowe, noże posiadane przez przestępców – możliwość urazów, w tym śmiertelnych.		
5	Zostać uderzony przygnieciony, pochwycony przez: pomieszczenie, transportowane przedmioty ?		
	maszyny urządzenia narzędzia?		
	Spadające przedmioty ?		
6.	Uderzyć się nieruchome przedmioty ?		
7.	Zderzyć się lub doznać obrażeń przez kontakt z przedmiotami: ostrymi lub szorstkimi ?		
	będącymi w ruchu ?		
	gorącymi ?		
8	Być narażony na czynniki mogące powodować wypadki samochodowe i inne podczas codziennej pracy – możliwość urazów, w tym śmiertelnych?		
9	Być narażonym na oddziaływanie substancji chemicznych :		
10.	Zostać porażonym prądem elektrycznym ?		
11.	Doznać obrażeń wskutek pożaru lub wybuchu?		
12.	Doznać obrażeń wskutek awarii, pęknięcia, rozerwania się części maszyn , urządzeń lub narzędzi ?		
13.	Doznać obrażeń wskutek zawalenia się budynku, wykopów podziemnych wyrobisk ?		
14.	Doznać obrażeń wskutek działania sił przyrody – burzy, wiatru, piorunu, powodzi?		
15	Być narażonym na zmienne warunki atmosferyczne - możliwość uderu słonecznego, odmrożeń i chorób układu oddechowego?		
16	Na nadmierny hałas pochodzący od:		
	- ruchu drogowego w przypadku funkcjonariuszy ruchu drogowego ?		
	- używanej broni podczas udziału w strzelaniu lub ćwiczeń – sprawdzianów strzeleckich na strzelnicy - możliwość uszkodzenia słuchu		
17.	Być narażonym na niedostateczne oświetlenie ?		

18	Być narażonym na wdychanie pyłów rakotwórczych ?		
19.	Na czynniki związane z organizacją pracy: a) pracę w pozycji siedzącej – możliwość dolegliwości bólowych wynikających z przeciążenia układu mięśniowo – szkieletowego?		
	b) wydarzenia, których świadkiem jest pracownik, zwłaszcza gdy dochodzi do poważnych obrażeń lub śmierci osób uczestniczących w zdarzeniu – możliwość zespołu stresu pourazowego, zaburzeń emocjonalnych i problemów osobistych w tym problemów małżeńskich, rodzinnych, nadużywania alkoholu, leków, narkotyków.		
	c) praca zmianowa, stała czujność relacje z równorzędnymi współpracownikami oraz przełożonymi oraz podobne czynniki psychospołeczne – możliwość stresu psychicznego?		
20.	Być narażonym na promieniowanie podczerwone i nadfioletowe ?		
21.	Być narażonym na promieniowanie jonizujące ?		
22.	Być narażonym na działanie pola elektrycznego ?		
23	Być narażonym na wdychanie dymów, spalin, oparów przemysłowych		
24.	Być narażonym na czynniki biologiczne: bakterie, grzyby, wirusy, pierwotniaki ?		
25.	Być obciążonym dużym wysiłkiem fizycznym / np. na skutek podnoszenia, przesuwania, przenoszenia, itp. / ?		
26.	Utrzymywać wymuszoną – męczącą i nienaturalną pozycję ciała ?		
27.	Często powtarzać te same czynności / tzw. monotonia pracy ?		
28	Być narażonym na zakażenie WZW typu B i C, AIDS, wściekliznę w wyniku bliskiego kontaktu z zakażonymi osobami lub zanieczyszczonymi przedmiotami, ugryzienia przez zwierzęta.		
29	Być narażonym na kontakt z owadami lub gryzoniami w zanieczyszczonych lub opuszczonych miejscach, do których wchodzi pracownicy w celu wykonywania czynności itp. możliwość urazów w wyniku ugryzienia i ukąszenia oraz chorób odzwierzęcych.		
30.	Być narażonym na agresję ludzi		
31	Czy pracownicy zatrudnieni na stanowisku posiadają aktualne profilaktyczne badania lekarskie?		
32	Czy pracownicy posiadają aktualne szkolenia stanowiskowe BHP wymagane na danym stanowisku ?		
33	Czy pracownicy posiadają aktualne szkolenia okresowe BHP		
34	Czy pracownicy posiadają wymagane kwalifikacje do wykonywania danej pracy ?		
35	Czy pracownicy zostali wyposażeni w niezbędne środki ochrony indywidualnej		
36	Czy dostarczone środki ochrony indywidualnej posiadają certyfikat na znak bezpieczeństwa „CE” lub posiadają deklaracje zgodności ?		
37	Czy pracownicy używają na stanowisku roboczym środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze ?		
38	Czy pracownicy posiadają możliwość swobodnego korzystania z pomieszczeń higieniczno – sanitarnych ?		

(właściwą odpowiedź należy zaznaczyć stawiając w rubryce Tak - Nie znak „X”)

- niepotrzebne skreślić

data identyfikacji zagrożeń

(imię i nazwisko, podpis osoby identyfikującej zagrożenie)

KARTA OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO

/ stanowisko /_____
/ komórka organizacyjna/

Możliwe niebezpieczne wydarzenie, zagrożenie	Przyczyna zagrożenia	Możliwe skutki zagrożenia	Skutek	Prawdopodobieństwo	Ryzyko	Sposób zmniejszenia ryzyka	Ryzyko po redukcji

Opracowała komisja ds. oceny ryzyka zawodowego:

Przewodniczący: _____

Członkowie: _____

Data: _____
Warszawa, dnia _____ roku

WYKAZ ZAGROŻEŃ DLA ZDROWIA I ŻYCIA NA TERENIE

Lp.	ZAGROŻENIE
1.	
2.	

Opracowano, dnia _____

Warszawa, dnia _____ roku

OŚWIADCZENIE

Pan(i) _____

urodzony(a) w dniu _____ w _____,

zatrudniony (a) na stanowisku _____

Ja niżej podpisany oświadczam, że zostałem zapoznany z ryzykiem zawodowym wynikającym z pracy na tym stanowisku.

Karta oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy nr _____

(Podpis kierownika jednostki organizacyjnej)

(Data i podpis pracownika)

Warszawa, dnia _____

OŚWIADCZENIE

Firma: _____

Siedziba _____

Reprezentowana przez: _____

Oświadczamy, że ponosimy pełną odpowiedzialność za spełnienie wszelkich wymogów i zasad wynikających z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz prawidłową organizację stanowisk pracy podczas świadczonych usług na terenie

_____,
adres _____.

Poza tym oświadczamy, że dopuszczamy do pracy wyłącznie pracowników, oraz podwykonawców, którzy posiadają:

- aktualne badania lekarskie, stwierdzające zdolność do pracy na zajmowanym stanowisku pracy,
- aktualne szkolenie bhp
- przeszkolenie instruktażowo-stanowiskowe na danym stanowisku pracy
- pełne wyposażenie w ochrony osobiste wymagane na danym stanowisku pracy
- zapoznanie pracowników z oceną ryzyka zawodowego

Oświadczamy, że zabezpieczymy stały dozór i nadzór techniczny nad pracownikami. Jednocześnie, zobowiązujemy się używać w procesach pracy narzędzia, maszyny i urządzenia oraz inne środki wyłącznie pełnosprawne, posiadające wymagane prawem przeglądy oraz certyfikaty.

(Podpis/data)

INSTRUKCJA UPROSZCZONEJ OCENY RYZYKA PRZY NARAŻENIU NA SUBSTANCJE CHEMICZNE

Podczas dokonywania oceny ryzyka zawodowego należy uwzględnić następujące zmienne:

- podstawowe zagrożenie daną substancją chemiczną;
- łatwość przedostawania się substancji do środowiska;
- ilość substancji użyta w danym badaniu;
- czas narażenia na działania danej substancji.

1. Kwalifikacja czynników chemicznych

Zakwalifikowanie substancji chemicznej, na podstawie zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia - R (podanych w karcie charakterystyki) do pięciu kategorii zagrożenia- A, B, C, D i E. Kryteria klasyfikacji do poszczególnych kategorii na podstawie zagrożeń wynikających z właściwości toksycznych czynników chemicznych są podane w tabeli nr 1.

Tabela nr 1. Podstawowe kategorie zagrożenia powodowanego przez substancje chemiczne

Kategoria zagrożenia A	
Numer zwrotu R	Nazwa zwrotu R
R36	działa drażniąco na oczy
R26/38	działa drażniąco na oczy i skórę
R38	działa drażniąco na skórę
R65	działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia
R67	pary mogą powodować uczucie senności i zawroty głowy
R niewymienione w grupach B-E	
Kategoria zagrożenia B	
Numer zwrotu R	Nazwa zwrotu R
R20	działa szkodliwie przez drogi oddechowe
R20/21	działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą
R20/21/22	działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą i po połknięciu
R20/22	działa szkodliwie przez drogi oddechowe i po połknięciu
R21	działa szkodliwie w kontakcie ze skórą
R21/22	działa szkodliwie w kontakcie ze skórą i po połknięciu
R22	działa szkodliwie po połknięciu
Kategoria zagrożenia C	
Numer zwrotu R	Nazwa zwrotu R
R23	działa toksycznie przez drogi oddechowe
R23/24	działa toksycznie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą
R23/24/25	działa toksycznie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu
R23/25	działa toksycznie przez drogi oddechowe i po połknięciu
R24	działa toksycznie w kontakcie ze skórą
R24/25	działa toksycznie w kontakcie ze skórą i po połknięciu
R25	działa toksycznie po połknięciu
R34	powoduje oparzenia
R35	powoduje poważne oparzenia
R36/37	działa drażniąco na oczy i drogi oddechowe
R36/37/38	działa drażniąco na oczy, drogi oddechowe i skórę
R37	działa drażniąco na drogi oddechowe
R37/38	działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę
R41	ryzyko poważnego uszkodzenia oczu
R43	może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą

Numer zwrotu R	Nazwa zwrotu R
R48/20	działa szkodliwie przez drogi oddechowe; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R48/20/21	działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R48/20/21/22	działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R48/20/22	działa szkodliwie przez drogi oddechowe i po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R48/21	działa szkodliwie w kontakcie ze skórą; stwarza poważne zagrożenie zdrowia człowieka w następstwie długotrwałego narażenia
R48/21/22	działa szkodliwie w kontakcie ze skórą i po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R48/ 22	działa szkodliwie po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia

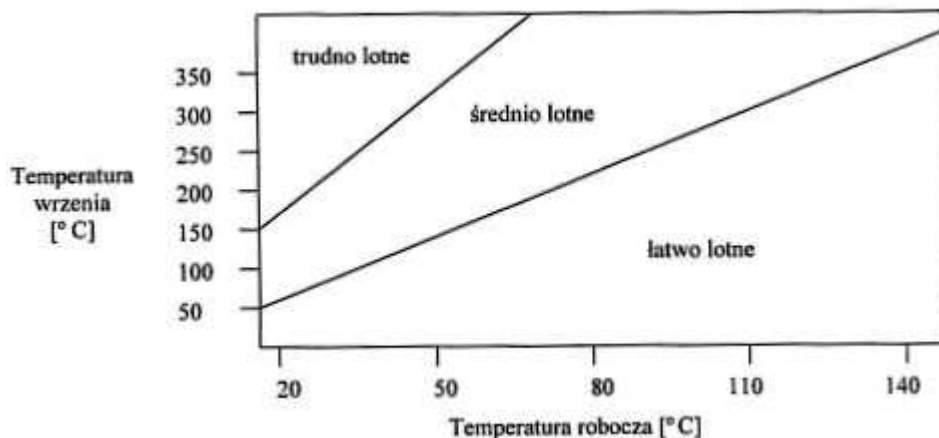
Kategoria zagrożenia D	
Numer zwrotu R	Nazwa zwrotu R
R26	działa bardzo toksycznie przez drogi oddechowe
R26/27	działa bardzo toksycznie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą
R26/27/28	działa bardzo toksycznie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu
R26/28	działa bardzo toksycznie przez drogi oddechowe i po połknięciu
R27	działa bardzo toksycznie w kontakcie ze skórą
R27/28	działa bardzo toksycznie w kontakcie ze skórą i po połknięciu
R28	działa bardzo toksycznie po połknięciu
Rakotwórcza kat. 3 R40	ograniczone dowody działania rakotwórczego
R48/23	działa toksycznie przez drogi oddechowe; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R48/23/24	działa toksycznie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R48/23/24/25	działa toksycznie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R48/23/25	działa toksycznie przez drogi oddechowe i po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R48/24	działa toksycznie w kontakcie ze skórą; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R48/24/25	działa toksycznie w kontakcie ze skórą i po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R48/25	działa toksycznie po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia
R60	może upośledzać płodność
R61	może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki
R62	możliwe ryzyko upośledzania płodności

R63	możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki
R64	może oddziaływać szkodliwie na dzieci karmione piersią

Kategoria zagrożenia E	
Numer zwrotu R	Nazwa zwrotu R
Mutagenna kat.3, R40	ograniczone dowody działania rakotwórczego
R42	może powodować uczulenie w następstwie narażenia drogą oddechową
Numer zwrotu R	Nazwa zwrotu R
R42/ 43	może powodować uczulenie w następstwie narażenia drogą oddechową i w kontakcie ze skórą
R45	może powodować raka
R46	może powodować dziedziczne wady genetyczne
R49	może powodować raka w następstwie narażenia drogą oddechową
Mutagenna kat. 3 R68	możliwe ryzyko powstania nieodwracalnych zmian w stanie zdrowia

2. Ocena skłonności przedostawania się substancji chemicznej do środowiska

- W przypadku cieczy należy uwzględnić jej lotność, która jest oceniana w skali trzystopniowej: lotność niska, lotność średnia oraz lotność wysoka. Lotność zależy od temperatury, w której jest prowadzony proces (temperatura robocza) w stosunku do temperatury wrzenia - Rysunek nr 1.
- W przypadku stosowania ciał stałych należy ocenić skłonność do tworzenia pyłów wg tabeli nr 2.
- W wątpliwych przypadkach substancje należy klasyfikować do wyższej kategorii.

Rysunek nr 1. Poziomy lotności cieczy

Tabela nr 2. Kategorie zdolności ciał stałych do tworzenia pyłów

Kategoria		
niska	średnia	wysoka
Substancje w formie granulek (kuleczek) bez skłonności do kruszenia. W czasie użytkowania nie tworzy się pył. Przykład: granulāt PCW, płatki wosku, nasiona itp.	Granulowane, krystaliczne ciała stałe. W czasie użytkowania tworzy się pył osiadający na powierzchniach. Przykład: detergenty w proszku	Proszki: drobne, miałkie o małym ciężarze właściwym. W czasie użycia tworzą chmury pyłu utrzymujące się przez parę minut. Przykład: cement, sadza, kreda itd.

3. Ocena ilości stosowanej substancji

W zależności od ilości użytych w procesie pracy, w ciągu roku akademickiego, substancji chemicznej dokonuje się oceny ilości tych substancji w skali trzystopniowej: mała, średnia, duża; wg tabeli nr 3.

Tabela nr 3. Ocena ilości stosowanej substancji chemicznej

Ilość substancji chemicznej	Ilość użyta w procesie
mała	gramy lub mililitry
średnia	kilogramy lub litry
duża	tony lub metry sześciennie

4. Ocena czasu narażenia na działanie danej substancji chemicznej

Czas narażenia na działanie danej substancji chemicznej należy określić w godzinach przypadających na rok akademicki. W przypadku występowania danej substancji chemicznej pod dwiema postaciami: roztworu i ciała stałego, oddzielnie należy określić, jaki jest czas narażania pracownika w kontakcie z roztworem wodnym oraz substancją stałą.

5. Wyznaczenie poziomu ryzyka zawodowego

W zależności od kategorii zagrożenia, lotności lub skłonności tworzenia pyłu, ilości użytej substancji chemicznej oraz czasu narażenia na tę substancję należy wyznaczyć poziom ryzyka zawodowego stosując zasady podane w tabeli nr 4. Tabela nr 4. Wyznaczanie poziomów ryzyka

Kategoria zagrożenia A				
	lotność/ tworzenie pyłu			
Stosowana ilość	trudno lotne lub mała zdolność tworzenia pyłów	średnio lotne	średnia zdolność tworzenia pyłu	łatwo lotne lub wysoka zdolność tworzenia pyłu
	poziomy ryzyka			
mała	1	1	1	1
średnia	1	1	1	2
duża	1	1	2	2

Kategoria zagrożenia B				
	lotność/ tworzenie pyłu			
Stosowana ilość	trudno lotne lub mała zdolność tworzenia pyłów	średnio lotne	średnia zdolność tworzenia pyłu	łatwo lotne lub wysoka zdolność tworzenia pyłu
	poziomy ryzyka			
mała	1	1	1	1
średnia	1	2	2	2
duża	1	2	3	3

Kategoria zagrożenia C				
Stosowana ilość	lotność/ tworzenie pyłu			
	trudno lotne lub mała zdolność tworzenia pyłów	średnio lotne	średnia zdolność tworzenia pyłu	łatwo lotne lub wysoka zdolność tworzenia pyłu
	poziomy ryzyka			
mała	1	2	1	2
średnia	2	3	3	3
duża	2	4	4	4

Kategoria zagrożenia D				
Stosowana ilość	lotność/ tworzenie pyłu			
	trudno lotne lub mała zdolność tworzenia pyłów	średnio lotne	średnia zdolność tworzenia pyłu	łatwo lotne lub wysoka zdolność tworzenia pyłu
	poziomy ryzyka			
mała	2	3	2	3
średnia	3	4	4	4
duża	3	4	4	4

W końcowym etapie oceny ryzyka zawodowego związanego z narażeniem na substancje chemiczne, należy doprowadzić do porównywalności uzyskiwanych wyników jakościowej oraz wyników ilościowej oceny ryzyka przeprowadzonej zgodnie z trzystopniową skalą podaną w PN-N-18002 w następujący sposób:

- ryzyko małe (M) - poziom ryzyka 1 lub poziom ryzyka 2,
- ryzyko średnie (Ś) - poziom ryzyka 3,
- ryzyko duże (D) - poziom ryzyka 4.

Ocena ryzyka zawodowego przy narażeniu na substancje chemiczne

Lp.	Nazwa substancji chemicznej	Numer zwrotu R	Identyfikacja zagrożeń	Ilości wykorzystywane w roku w gramach	Kategoria zagrożenia	Czas trwania narażenia w ciągu roku [h]	Poziom lotności cieczy	Kategorie zdolności ciała stałych do tworzenia pyłów	Skłonność przedostawania się do środowiska	Poziom ryzyka	Ryzyko	Działania profilaktyczne
1.												
2.												
3.												
4												
5												
6												

Zatwierdził: _____

PLAN DZIAŁAŃ KORYGUJĄCYCH I/LUB ZAPOBIEGAWCZYCH

Miejsce zagrożenia	Rodzaj zagrożenia	Niezbędne działania	Możliwość realizacji	Priorytet	Osoba odpowiedzialna	Termin wykonania

Zatwierdził: _____

OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO NA STANOWISKU PRACY

Nazwa i adres zakładu pracy:									
KARTA OCENY RYZYKA NA STANOWISKU PRACY						Data opracowania:		Nr karty:	
						Sporządził zespół:			
Nazwa stanowiska pracy						Liczba osób pracujących na stanowisku wg załącznika do karty oceny ryzyka			
Stosowane na danym stanowisku maszyny i inne urządzenia, narzędzia i materiały:		Wyszczególnienie zadań wykonywanych na stanowisku pracy			Stosowane na stanowisku środki ochrony zbiorowej i indywidualnej:		Dokumenty odniesienia: PN-N-18002 przepisy prawne instrukcje procedury		
Lp.	Zagrożenia	Źródło zagrożenia	Możliwe skutki zagrożeń	Ciężkość szkód	Prawdopodobieństwo	Oszacowanie ryzyka	Działania profilaktyczne		
1									
2									
3									

Zatwierdził: _____